

ENFEKSİYONDAN NASIL KORUNMALIYIZ?

- Enfeksiyonları önlemenin en iyi yolu elleri yıkamaktır. Bu konuda titizlik gösterilmelidir.
- Evde hayvan beslemek ve topraklı çiçek saksıları bulundurmak enfeksiyon kaynağı olacağı için kemoterapi alan hastaların evinde bulundurulmamalıdır.
- Kalabalık ortamlardan ve hasta kişilerden (grip, uçuk, kızamık ve suçiçeği gibi bulaşıcı hastalığı olan kişiler) uzak durulmalıdır.
- Bu dönemlerde taze meyve ve sebze, dışarıdan alınan ve soyulmadan yenilen gıdalar, temiz olduğundan emin olunmayan yiyeceklerin tüketilmemesi gerekir.
- Vücut sıklıkla ve deri tahriş edilmeden yıkanmalı; dişler, trombositlerin 50.000'den yüksek olduğu dönemlerde, yumuşak fırça ile temizlenmelidir.

KANSERLİ ÇOCUKLARA UMUT VAKFI

Kanserli Çocuklara Umud Vakfı (KAÇUV), "Nerede yaşam varsa, orada umut vardır" felsefesi ile 2000 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hematoloji Onkoloji Servisi'nde çocukları tedavi görmekte olan aileler ile hekimlerinin bir araya gelmeleriyle kuruldu.

KAÇUV'un kuruluş amacı; "maddi sorunları nedeniyle tedavileri aksama riski taşıyan çocukların tedavilerinin sürekliliğini sağlamak" ve kanser ile mücadelede önemli bir gereksinim olan psikolojik destek ve çocuk psikolojisine uygun tedavi ortamının yaratılmasıdır.

Aile, yakın çevre, sağlık çalışanları ve sağlık sistemi ile kamuoyunda farkındalık yaratarak kanserli çocukların tedavi süreçlerini geliştirecek ve psikolojik, sosyal, fiziksel ve tıbbi açıdan yaşam kalitelerini arttıracak etkinlikler yürütmektedir.

Vakıf 2012'de bağışlarla projelendirilen Aile Evi'ni hizmete açmıştır. Aile Evi şehir dışından İstanbul'a tedavi için gelen ailelerin tedavileri süresince ücretsiz konaklayabileceği 14 oda ile hizmet vermektedir.

Çocukluk Çağı Kanseri Bilgilendirme projesi kapsamında, UPS Vakfı'nın 2014 Fon desteğiyle hazırlanmıştır.

Gümüşsuyu Mah. Ağa Çırağı Sk. Pamir Apt. No. 7
D. 4 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İstanbul
T. +90 212 291 31 10 F. +90 212 267 21 44

ATEŞLİ

DURUMDA

NE YAPMALI?

ATEŞ

Kemoterapi (ilaç tedavisi) ve/veya radyoterapi (ışın tedavisi) alan bir hastanın kanında akyuvarların nötrofil (koruyucu hücre) olarak adlandırılan bir çeşidinin sayısı azalır. Buna bağlı olarak, bağışıklık sistemi zayıflar ve hasta sıklıkla ateşlenir. Bu ateş enfeksiyona bağlıdır.

ENFEKSİYON NEDİR?

Enfeksiyon, vücuda mikropların (bakteri, virüs, mantar) girerek hastalık yaratması durumudur. Kanser tedavisinin de en önemli yan etkilerinden biridir.

NÖTROPENİ NEDİR?

Lökositler, kemik iliğinde üretilen akyuvarlardır. Lökosit ya da diğer adı ile beyaz kürelerin temel görevi bizi enfeksiyonlara karşı korumaktır.

Lökositlerin üç tipi vardır.

Nötrofil (granülosit), **lenfosit** ve **monosit**. Nötropeni, nötrofillerin sayıca azalması (500'den az olması) durumudur. Nötropeni varsa ateşlenme kaçınılmazdır. Ateşlenme ile bir arada görülen nötropeniye "**febril nötropeni**" denir.

KANSER HASTALARINDA ENFEKSİYON NERELERDE GÖRÜLÜR?

Solunum yolları

Böbrek ve idrar yolları

Deri ve sindirim yolları

Damar tüpleri (kateterler)

Kan

TEDAVİ TÜRLERİNE GÖRE ENFEKSİYON RİSKİ NEDİR VE BU DURUMDA NE YAPILMALIDIR?

Kanser hastalarının enfeksiyonlara karşı savunma mekanizmaları zayıflamış olabilir; dolayısıyla bu hastalar enfeksiyon gelişimi açısından daha yüksek risk altındadırlar.

Nötrofil sayısı, kemoterapiden genellikle 4-7 gün sonra düşmeye başlar ve 8-12 gün içinde en düşük düzeye ulaşır. 14-18 gün içinde ise normale döner. Öte yandan bazı ilaçlar, daha uzun süreli ve geç nötropeni yapabilir.

Radyoterapi, kemik iliğinde bulunan kök hücreleri öldürür. Kök hücreler ölünce, yeni nötrofiller üretilemediğinden nötropeni gelişir. Radyoterapi ile birlikte kemoterapi de alan hastalarda ateşlenme sık görülür ve febril nötropeni olarak değerlendirilir.

Kemik iliği nakli yapılan hastalar da aynı tip enfeksiyonlar için risk taşırlar. Ancak bu hastalarda akyuvarların azalma dönemi daha uzun sürer ve derin olur.

Febril nötropeni gelişmesi durumunda hasta derhal (ilk saatler içinde) hastaneye başvurulmalıdır.

Enfeksiyonun kaynağını tespit etmek için gerekli kültür örnekleri alınır ve hemen

antibiyotik tedavisine başlanır. **Hastanın ateşi mutlaka koltuk altından ölçülmelidir; hijyen açısından anüs kullanılmamalıdır.** Anüs yolu kullanımı tahrişe neden olabilir ve enfeksiyon oluşabilir.

Kemoterapi ve/veya radyoterapiden sonra oluşan nötropeni durumunun süresini ve derinliğini azaltmak için büyüme faktörleri (Neupogene, Leucomax) tedavisi uygulanabilir. Bu tedavi, ince uçlu bir enjektör kullanılarak deri altına uygulanan masraflı bir tedavi yöntemidir. Tedavinin etkisi bazı yayınlara göre tartışmalıdır. Ağır nötropeniye neden olabileceği tahmin edilen tedavilerden sonra, ortalama 8-10 gün süre ile uygulanır.

ENFEKSİYON DÖNEMİNDE NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR?

Her febril nötropeni yeniden hastaneye yatış, bir sürü tetkik, ilaçlar, kültürler ile daha fazla maliyet ve emek demektir. Ayrıca tedavide aksamalara neden olarak hastalığın seyrini de değiştirebilir.

Ateşi olan hastaya doktorun haberi olmadan ateş düşürücü ilaçlar kesinlikle vermeyin!

Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta tüm ağrı kesicilerin aynı zamanda ateş düşürücü olmalarıdır. Doktordan habersiz kullanılan bu tip ilaçlar febril nötropeni tablosunu değiştirerek ölümcül sonuçlara neden olabilir.